

Brucoši u srednjim godinama: Nikad nije kasno za akademsko putovanje

Motivacija za upisivanje fakulteta u četrdesetim ili pedesetim godinama varira – od profesionalnog razvoja i boljih karijernih prilika do osobnog ispunjenja

Objavio **Zinka Kocijan** - 12.08.2024 u 9:00

Većina ljudi će kad čuju riječ **brucoši** pomisliti na mlade ljude u ranim dvadesetima, tek izašle iz srednje škole. No, što se događa kad je brucoš osoba koja je u svojim **četrdesetima, pedesetima ili čak šezdesetima godinama** odlučila početi (ili nastaviti) svoje fakultetsko obrazovanje?

Nije to ništa neobično jer u Hrvatskoj **ne postoji zakonska dobna granica za upis na fakultet**. Upis je reguliran **Zakonom o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti**. U njemu jasno stoji da **sveučilišni** odnosno **stručni prijediplomski studij** može upisati osoba koja je **završila srednju školu** u trajanju od najmanje četiri godine i **položila državnu maturu**. Pojedini fakulteti mogu imati dodatne uvjete poput prijemnih ispita ili drugih specifičnih provjera, ali nigdje se ne spominje dobna granica.

Tu su činjenicu iskoristili oni koji su odlučili **u srednjim godinama krenuti ispočetka ili nastaviti tamo gdje su stali**. Neki osjećaju potrebu za profesionalnim i osobnim razvojem, drugima je motivacija veći koeficijent i bolja plaća, a treći možda nisu imali priliku studirati ranije ono što su zaista željeli. Razlozi su različiti. Uostalom, tu je i **koncept cjeloživotnog učenja** koji se razvio kao odgovor na svijet koji se sve brže mijenja i gdje nove tehnologije diktiraju potrebu za stalnim prilagodbama i učenjem.

Prednosti zrelijih studenata: Motivacija i posvećenost

Tako studenata koji su stariji od 40 godina na prijediplomskim i diplomskim studijima **Sveučilišta u Splitu**, prema podacima kojima raspolažu, trenutačno ima **ukupno 275**, rekli su nam sa Sveučilišta. Pojašnjavaju kako starijih od 40 godina trenutačno nema na Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije, Studiju Hotelijerstva i gastronomije, Komunikacija i medija te Vojnom pomorstvu.

Inače, prema podacima s njihovih internetskih stranica na tom je sveučilištu oko 20.000 studenata, na 11 fakulteta, jednoj umjetničkoj akademiji, četiri sveučilišna odjela te četiri sveučilišna studija.

Zrelost, životno iskustvo i posvećenost

Nešto sjevernije, na **Sveučilištu u Zadru**, trenutačno je **110 studenata u srednjim godinama**.

“Primjećujemo da su ti studenti obično jako motivirani za studij, redovito dolaze spremni na nastavu, kao i na konzultacije ako im je potreban savjet za izradu seminarskih radova ili oko pripreme gradiva za ispit”, kaže **prof. dr. sc. Anita Pavić Pintarić**, prorektorica za studente i studije tog sveučilišta.

Očito su zrelost, životno iskustvo i posvećenost dobra priprema za akademske izazove.

Nagrađivana osječka književnica **Ivana Šojat** upisala je u **52. godini Studij filozofije i povijesti umjetnosti** na **Filozofskom fakultetu u Osijeku**. Nakon godinu dana studiranja ima **impresivan prosjek 4,9**.

“Jednostavno sebi ne mogu dopustiti da na ispit dođem nepripremljena. Kad imaš 18, 19 godina nije problem ne znati odgovor na neko opće pitanje. To sada nije opcija i uvijek počinjem učiti na vrijeme, što prije nisam radila jer sam učila u zadnji tren. Sad čak u kalendaru imam zapisane termine kad se za koji ispit trebam početi pripremati”, kazala je Šojat.

Na zagrebačkom VERN'-u 8 % aktivnih studenata su – stariji

Na **zagrebačkom Sveučilišta VERN'** studira ukupno **120 studenata starijih od 40 godina** što je skoro **8 %** svih aktivnih studenata, kaže nam **rektor prof. dr. sc. Vlatko Cvrtila**. Pojašnjava kako gotovo podjednaku zastupljenost starijih studenata imaju i na prijediplomskoj i na diplomskoj razini.

Rektor Sveučilišta VERN' prof. dr. sc. Vlatko Cvrtila

“Na prijediplomskim studijima ti su studenti uglavnom na onima iz područja ekonomije, informatike i komunikacija, dok na diplomskim najviše biraju komunikacije, poduzetništvo i upravljanje ljudskim potencijalima”, daje nam Cvrtila uvid u interese naših “brucoša”.

Podsjetimo, **prijediplomski studij** traje ili tri godine i njegovim se završetkom stječe najmanje 180 ECTS bodova ili četiri godine pa se stječe najmanje 240 ECTS bodova.

Diplomski studij, koji se upisuje nakon prijediplomskog, traje dvije godine i on nosi najmanje 120 ECTS bodova.

ECTS bodovi, kojim se vrednuju studijske obveze, odražavaju prosječno ukupno utrošen rad koji student mora uložiti kako bi ostvario predviđene ishode učenja. Jedan ECTS bod predstavlja 30 sati procijenjenog utrošenog studentskog angažmana.

Balansiranje između studija, posla i obitelji

Odluka o povratku u školske klupe nije uvijek jednostavna te **podrška obitelji i prijatelja može biti ključna**. Naime, kad u jednadžbu treba ukalkulirati balansiranje između obiteljskih obaveza, posla i studija potrebno je biti jako dobar u organizaciji vremena.

“S obzirom na to da su radi uglavnom o zaposlenim osobama, oni u pravilu upisuju prijediplomske i diplomске studije **u izvanrednoj izvedbi** jer im je tada i raspored predavanja prilagođen, odnosno nastava se izvodi poslijepodne, nakon 17 sati i to svaki drugi dan u tjednu. Osim toga, ti studenti imaju i nešto manju obaveznu dolaznost na predavanja od redovnih studenata, koja je preduvjet za izlazak na ispite, te im se i tako nastoji olakšati planiranje studentskih i poslovnih obaveza”, kaže Cvrtila.

Vrijeme izvođenja nastave za studente u izvanrednom statusu **prilagođavaju i u Zadru** te je ona i tamo uglavnom u poslijepodnevним satima. Dodaju i kako za takve polaznike prilagođavaju i nastavne metode.

Sveučilište u Zadru slikano iz zraka; foto: Facebook profil Sveučilišta u Zadru

“Iako se nastavni planovi ne mijenjaju, osiguravamo više konzultativne nastave”, pojašnjava Pavić Pintarić. Dodaje da se, kao i svi ostali studenti, studenti srednjih godina uključuju i u izvannastavne aktivnosti pa su tako neki od njih članovi akademskoga pjevačkog zbora, a neki su primjerice ovog ljeta sudjelovali u školi jedrenja itd.

Zreli studenti – novi početak

Odabir studijskog programa ovisi o razlozima (ponovnog) ulaska u studentske klupe. “Zamijetili smo da kandidati koji upisuju prijediplomske studije u želji da steknu akademske kvalifikacije čine to **uvjetovano karijernim perspektivama**. Oni pak koji upisuju diplomske studije ponajprije to čine iz **potrebe za specijalizacijom u području svojega rada**”, pojašnjava Cvrtila.

Sve veći broj sveučilišta i fakulteta prepoznaju potrebe starijih studenata i nude fleksibilne programe i online tečajeve.

“Sveučilište VERN’ ima dugu tradiciju i u **cjeloživotnom obrazovanju**. Tako trenutačno u ponudi imamo nekoliko programa iz područja IT-ja, knjigovodstva, digitalnog marketinga i održivog gospodarenja okolišem. Neki od njih su **Upravljanje IoT sustavim** (engl. IoT ili Internet of Things – Internet stvari – odnosi se na mrežu fizičkih objekata koji su opremljeni elektronikom, softverom i senzorima kako bi mogli prikupljati i razmjenjivati podatke putem interneta), **Programiranje u Pythonu, Mobilno programiranje, Internetski marketing i brendiranje, Gospodarenje otpadom** i mnogi drugi. Svi ti programi mogu se upisati prema tržišnim uvjetima ili preko **vaučera**

Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, sukladno propisanim kriterijima", napominje

Cvrtila.

Izlazak iz zone komfora

I Sveučilište u Zadru je zagovornik cjeloživotnog učenja. "Osim osoba srednjih godina koji studiraju na nekoj od sveučilišnih razina studija, u toj dobi imamo i polaznike programa cjeloživotnog obrazovanja na jezičnim tečajevima, tečajevima za turističke vodiče, programima za pomorce kao i u programu za one koji tijekom studija nisu stekli nastavničke kompetencije, a žele raditi u odgojno-obrazovnoj ustanovi. Primjerice, u Centru za strane jezike polaznici srednjih godina čine oko 50 % od ukupnog broja polaznika tečajeva stranih jezika", kaže Pavić Pintarić.

Jedan od ciljeva ovog serijala je predstaviti priče ljudi koji su se usudili izaći iz svoje zone komfora i započeti akademsko putovanje u srednjim godinama. Nadamo se da će njihova iskustva poslužiti kao inspiracija svima koji o tome razmišljaju, ali se boje da su "prestari". Podijelit ćemo svjedočanstva o tome da obrazovanje nije privilegija rezervirana samo za mlade.

#BrucošiUSrednjimGodinama br. 1

Projekt izrade serijala tekstova **Nikad nije kasno (Brucoši u srednjim godinama)**, autorice Zinke Kocijan, objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti za 2024. godinu.

Ako želite saznati još novosti iz svijeta poduzetništva, biznisa, financija i novih tehnologije prijavite se na naš tjedni newsletter!